
FYSIIKAN TUTKIMUSLAITOKSEN JOHTOKUNNAN KOKOUS 3/2019

PÖYTÄKIRJA

AIKA TORSTAI 21.11.2019 klo 11.00–12.30
PAIKKA HIP:in kokoushuone (A311), Gustaf Hällströmin katu 2, 3. kerros

JÄSENET

prof. Mikko Alava (Aalto)
vararehtori Paula Eerola (HY), puheenjohtaja
prof. Kari J. Eskola (JYU)
~~vararehtori Jari Hämäläinen (LUT)~~
vararehtori Henrik Kunttu (JYU)
dekaani Kai Nordlund (HY) (*kohdasta 4 alkaen;*
poissa kohdan 5)
~~vararehtori Ossi Naukkarinen (Aalto)~~
varadekaani Samuli Siltanen (HY)
~~provosti Jarmo Takala (TAU)~~
vanhempi tutkija Tapio Lampén (HIP henkilöstö)
laboratorionjohtaja Maarit Muikku (STUK)

VARAJÄSENET

~~prof. Adam Foster (Aalto)~~
~~varadekaani Marja-Liisa Riekkola (HY)~~
~~prof. Paul Greenlees (JYU)~~
prof. Panja Luukka (LUT) (*poissa kohdat 4–5*)
~~varadekaani Ari Jokinen (JYU)~~
~~prof. Minna Palmroth (HY)~~
~~prof. Harri Lipsanen (Aalto)~~
~~prof. Mikko Ritala (HY)~~
~~prof. Esa Räsänen (TAU)~~
~~tutkijatohtori Venus Keus (HIP henkilöstö)~~
~~johtava asiantuntija Kari Peräjärvi (STUK)~~

ESITTELIJÄ johtaja Katri Huitu
ASiantuntija varajohtaja, tutkimuskoordinaattori Antti Väihkönen
SIHTEERI hallintopäällikkö Tuulikki Laurila

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus

Helsingin yliopiston johtosäännön 21 §:n mukaan hallintoelin on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä, kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä.

LUT-yliopiston rehtorin 17.10.2019 päätöksellä LUT-yliopisto on nimennyt HIP:in johtokunnan varajäseneksi professori Panja Luukan ajalle 28.10.2019–17.2.2020, jolloin professori Erkki Lähderanta on vanhempainvapaalla.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 11 ja totesi sen päätösvaltaiseksi.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

3. Johtokunnan kokouksen 2/2019 pöytäkirjan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään edellisen johtokunnan kokouksen pöytäkirja (*liite 1*).

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

4. Tutkimuslaitoksen tutkimussuunnitelma vuodelle 2020

Fysiikan tutkimuslaitoksen johtosäännön 4 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on hyväksyä tutkimuslaitoksen toimintaa, taloutta ja henkilöstöä koskevat suunnitelmat. Fysiikan tutkimuslaitoksen tutkimussuunnitelma vuodelle 2020 on esityslistan liitteenä (*liite 2*).

Esitys: Johtokunta hyväksyy tutkimussuunnitelman.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

5. Tutkimuslaitoksen talousarvio vuodelle 2020

Fysiikan tutkimuslaitoksen johtosäännön 4 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on tehdä päätökset tutkimuslaitokselle osoitetun rahoituksen suuntaamisesta tutkimusohjelmiin. Johtaja esittelee budjettiesityksen vuodelle 2020 (*liite 3*).

Esitys: Johtokunta päättää perusrahoituksen jaosta vuodelle 2020 seuraavasti:

Teoriaohjelma	485 000 € (529 000 € v. 2019)
CMS-ohjelma	1 021 000 € (1 085 000 € v. 2019)
Ydinaineen ohjelma	467 000 € (467 000 € v. 2019)
Teknologiaohjelma	340 000 € (385 000 € v. 2019)
Yleiset menot	1 254 000 € (1 248 000 € v. 2019)
Muut menot	
Education and open data	80 000 € (80 000 € v. 2019)
Cloud	110 000 € (110 000 € v. 2019)

Euclid	60 000 € (60 000 € v. 2019)
Ilmaisinelaboratorio	375 000 € (350 000 € v. 2019)
Yhteensä	4 192 000 € (4 314 000 € v. 2019)

Myöhemmin saatavat rahoitusosuudet lisätään yleisiin menoihin.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

6. Johtokunnan lausunnot tutkijanuramallin 3. portaan tehtävien täyttämisestä

Helsingin yliopiston rehtorin 18.1.2018 päätöksen mukaan erillisen laitoksen johtajan tulee ennen päätöksen tekemistä opetus- ja tutkimushenkilöstön neliportaisen mallin kolmannelle portaalle sijoittuvan tehtävän täyttämistä vähintään kolmen vuoden ajaksi saada johtokunnan lausunto asiasta.

Ennen kuin erillisen laitoksen johtaja tekee päätöksen opetus- ja tutkimushenkilöstön neliportaisessa mallissa kolmannelle portaalle sijoittuvan tehtävän tai tutkimusjohtajan tehtävän täyttämistä vähintään kolmen vuoden ajaksi, johtokunta antaa asiassa lausuntonsa (*liitteet 4–6*).

Esitys: Johtokunta puoltaa

- 1) Jonathan Duplissyn ottamista CLOUD-projektiin vanhemman tutkijan työsuhteeseen ajalle 1.1.2020–31.12.2022.
- 2) Niko Jokelan ottamista vanhemman tutkijan työsuhteeseen ajalle 1.1.2020–31.8.2023, josta Niko Jokela työskentelee vuoden 2022 loppuun asti High Energy Phenomenology in the LHC Era -projektissa.
- 3) Katri Lassila-Perinin ottamista Education and Open Data -projektiin tutkimuskoordinaattorin työsuhteeseen ajalle 1.1.2020–31.12.2022.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

7. Projektipäälliköiden nimeäminen

Esitys: Johtokunta nimeää seuraavien projektien projektipäälliköt ajalle 1.1.2020–31.12.2022 seuraavasti:

Teoriaohjelma

- High-energy phenomenology in the LHC era:
Aleksi Vuorinen (*liite 7*)

- QCD and strongly interacting gauge theory: Tuomas Lappi (*liite 8*)
- Theoretical cosmology: Sami Nurmi (*liite 9*)
- Designer topological matter: Teemu Ojanen (*liite 10*)

CMS-ohjelma

- Tier-2 operations: Tomas Lindén (*liite 11*)
- TOTEM: Kenneth Österberg (*liite 12*)

Ydinaineen ohjelma

- ALICE: Sami Räsänen (*liite 13*)
- FAIR: Tuomas Grahn (*liite 14*)

Teknologiaohjelma

- ROBOT (Robotics and AI for monitoring and intervention): Roel Pieters (*liite 15*)
- RADMED (Radiation metrology for medical applications): Teemu Siiskonen (*liite 16*)
- RADSAFE (Radiation detection for safety, security and safeguards): Paul Greenlees (*liite 17*)

Ohjelmien ulkopuoliset projektit

- Education and open data: Katri Lassila-Perini (*liite 6*)
- CLOUD: Markku Kulmala (*liite 18*)
- EUCLID: Hannu Kurki-Suonio (*liite 19*)

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

8. HIP:in johtosäännön muuttaminen

HIP:in johtosääntö on hyväksytty jäsenyliopistoissa vuonna 2010. STUK:in liitännäisjäsenyyden johdosta on tarve tehdä johtosääntöön muutoksia. Samassa yhteydessä johtosääntöön tehdään muitakin tarkoituksenmukaisia päivityksiä. HIP:in johtosääntöluonnos on esityslistan liitteenä (*liite 20*).

Esitys: Johtokunta ehdottaa jäsenyliopistoille, että johtosääntöä muutetaan liitteen mukaisesti.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

9. HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitus 2021–2024

OKM:n yliopistoille sopimuskausittain myöntämään valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen kuuluvat toiminnot ja infrastruktuurit, joilla on erityistä valtakunnallista koulutus-, tutkimus- tai sivistyspoliittista merkitystä.

HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitus sopimuskaudella 2017–2020 on 3,37 M euroa vuodessa (vuoden 2017 taso). Helsingin yliopisto ehdotti OKM:lle HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitukseksi 2021–2024 4,5 M euroa vuodessa perustuen FAIR:in tutkimustoiminnan alkamiseen sekä muihin kasvaneisiin vastuisiin.

OKM:n 12.11.2019 tekemän päätöksen mukaan HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitus kaudella 2021–2024 on 2,5 M euroa vuodessa. OKM toteaa päätöksensä johtopäätöksissä: 1) Kauden 2025–2028 valtakunnallisista tehtävistä ja niiden rahoituksesta ei päätetä nyt; 2) Valtakunnallisten tehtävien hoito ei saa vaarantua, vaikka korvamerkitty lisärahoitus vähenee. Yliopistokehityksen kasvussa yliopistoilla on lisää liikkumatilaa omaehtoiseen kehittämiseen. OKM:n mukaan valtakunnallisiin tehtäviin palataan keväällä 2020, mikäli Taideyliopiston erityispiirteiden perusteella määräytyvä rahoitus antaa aihetta. Asia on esillä keskusteluasiana.

Keskustelussa todettiin, että HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoituksen vähentäminen on ristiriidassa hallitusohjelman tutkimusmyönteisten kirjausten kanssa. HIP tukee yliopistojen profiloitumista ja strategista työnjakoa, ja kokoaa yliopistojen toimintoja yhteen. Jäsenyliopistojen yhteisiä toimia tarvitaan HIP:in tilanteen parantamiseksi. Yliopistojen rahoituksesta HIP:ille vuodesta 2021 alkaen on tarkoitus päättää jäsenyliopistojen välisissä neuvotteluissa keväällä 2020.

10. Ilmoitusasioita

- Johtajan päätöksiä (*liite 21*)
- Valmisteluryhmän kokouksen 6/2019 muistio (*liite 22*)
- Tutkimuslaitoksen kulut ajalla 1/2019–9/2019 (*liite 23*)
- HIP:in torikokous (HIP Town Meeting) 3.10.2019
- Athena SWAN and Project Juno equality and diversity initiatives 11.10.19
- kosmologian ja astrofysiikan kokous Tampereella 31.10.–1.11.2019
- Nordic Network for Diversity in Physics Conference 4.–5.11.2019 Helsingissä
- Hiukkasfysiikan päivä Helsingissä 7.11.2019
- ESA vierailut JYU:n kiihdytinlaboratoriossa
- Helsingin yliopistossa ollut haettavana Prof5 -tehtävä: professori/apulaisprofessori: kvantti-informaatio, -laskenta ja -logiikka
- HIP:in ilmaisinelämyksen staff scientist -tehtävään 37 hakemusta

11. HIP:in tulevia tapahtumia

- henkilöstökokous CERN:issä 26.11.2019 ja Helsingissä 29.11.2019
- HIP / Helsinki: 22.11. Christmas Dinner; 18.12. Christmas Coffee
- NuSPRASEN workshop 25.–27.11.2019 Helsingissä
- Profi 4 Seminars: Journey from Nanoscales to the Big Bang Helsingissä 28.11.2019
- Annual Meeting of Finnish Synchrotron Radiation User Organisation (FSRUO) SyncLight 2019 9.–10.12.2019 Helsingissä
- Spätind 2020 – the 26th Nordic Particle Physics Meeting in Skeikampen, Norway 2.-7.1.2020

12. Muut asiat

Ei muita asioita.

13. Johtokunnan seuraava kokous

Johtokunnan seuraava kokous pidetään perjantaina 3.4.2020 klo 11.00– 13.00 Kumpulassa.

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.30.

Paula Eerola
Vararehtori, johtokunnan puheenjohtaja

Tuulikki Laurila
Hallintopäällikkö, johtokunnan sihteeri

Päätös on allekirjoitettu sähköisesti Helsingin yliopiston asian- ja dokumentinhallintajärjestelmässä (RIIHI).

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus